

Sp.

551. Svar

[266. mál]

landbúnaðarráðherra við fyrirspurn frá Svavari Gestssyni um hækkun á landbúnaðarvörum 1. des. s.l.

1. Hækkun á kindakjöti og mjólkurvörum til neytenda 1. des. s.l.

Í fylgiskjali I og fylgiskjali II er leitast við að svara því hvað kindakjöt og mjólkurvörur hækkðu mikið til neytenda 1. des. s.l., en það skal tekið fram að hér er eingöngu gerð grein fyrir skráðu verði þessara vörutegunda og ekki er gerð nein tilraun til þess að meta hækkunir er kunna að hafa orðið á þeim vöruflokkum er búa við frjálsa álagningu á smásölustigi.

Rétt er að vekja athygli á því að tímabil milli verðhækkana á þessum vörum er mismunandi.

2.a. Hækkun til bænda.

Til þess að svara því hver hefur orðið hækkun á sauðfjárafurðum annars vegar og mjólkurvörum hins vegar hafa fylgiskjöl III og IV verið unnin, en þar má sjá hækkunir er orðið hafa á verðlagsgrundvelli landbúnaðarins, og aftur er bent á að tímabil milli verðhækkana er mismunandi eftir því hvort um sauðfjár- eða mjólkurafurðir er að ræða.

2.b. Hækkun til milliliða.

Samkvæmt upplýsingum frá fimmmannefnd hefur vinnslu- og dreifingarkostnaður mjólkur hækkað um 34% frá 1. júní 1985 til 1. des. 1986. Til viðmiðunar nefnir hún að á sama tímabili hækkðu kauptaxtar um 42%, framfærsluvísitala um 32%, byggingarvísitala um 39% og lánskjaravísitala um 35%. Frá 1. sept. 1986 til 1. des. 1986 hækkaði vinnslu- og dreifingarkostnaður mjólkur úr 7,77 kr./ltr. í 7,98 kr./ltr. eða um 2,7%. Á sama tíma hækkaði slátur- og heilðslukostnaður kindakjöts úr 65,00 kr./kg í 66,15 kr./kg eða um 1,77%.

3. Áhrif fjárfestingarkostnaðar Mjólkursamsölunnar.

Áætlað er að halli á rekstri mjólkursamlaganna hafi á síðasta ári numið 150–200 milljónum króna. Þennan halla má samkvæmt áleti fimmmannefndar að hluta til skýra með þeirri breytingu á uppgjöri við bændur er varð við gildistöku laga nr. 46/1985, um

framleiðslu, verðlagningu og sölu á búvörum. Auk þess er hluti skýringarinnar fólgin í minni verðábyrgð á mjólk vegna framleiðslutakmarkana og þar af leiðandi meiri birgðasöfnunar. Þrátt fyrir þetta telur nefndin að aukinn fjármagnskostnaður Mjólkursamsölunnar vegna fjárfestinga eigi einnig sinn þátt í hallarekstrinum. Þennan aukna kostnað hefur fimmmannanefnd ekki séð ástæðu til að taka inn í ákvörðun vinnslu- og dreifingarkostnaðar mjólkur, a.m.k. ekki enn sem komið er því að ársuppgjör Mjólkursamsölunnar mun ekki liggja fyrir fyrir en í lok febrúar n.k. Þegar það liggur fyrir mun nefndin meta hvernig með þennan fjármagnskostnað eigi að fara, en nýtt hámarksverð á mjólk og mjólkurvörum verður ákveðið þann 1. mars n.k.

Auk ákvörðunar um vinnslu- og dreifingarkostnað mjólkur gerir fimmmannanefnd tillögu til landbúnaðarráðherra um upphæð verðmiðlunargjalds sem er inni í verðlagi mjólkur. Meiri hluti nefndarinnar lagði til þann 1. des. s.l. að gjald þetta yrði 1,11 kr./ltr. og byggðist sú tillaga á sama grundvelli og ákvörðun vinnslu- og dreifingarkostnaðar, þ.e. frestun á því m.a. að ákveða hvernig fara eigi með fjármagnskostnað Mjólkursamsölunnar. Minni hluti nefndarinnar, fulltrúar afurðastöðvanna, lagði hins vegar til að gjald þetta yrði 2 kr./ltr.

Endanleg ákvörðun ráðuneytisins var hins vegar að hækka verðmiðlunargjaldið í 1,68 kr./ltr. og byggðist sú ákvörðun á því að þannig mætti létta mjólkursamlögunum nokkuð að laga rekstur sinn að þeirri ákveðnu framleiðslustjórn er upp var tekin við gildistöku búvörulaganna.

Fylgiskjal I.

Breytingar á skráðu smásöluverði kindakjöts frá 13. okt. til 2. des. 1986.

(Upphæðir í kr. á kg.)

Verðflokkar	13/10	2/12	Verð- breyting	%
<i>Úrvalsflokkur DI.</i>				
a. Heilir skrokkar, ósundurteknir	243.10	244.20	1.10	0.45
b. Heilir skrokkar, skipt að ósk	245.90	247.10	1.20	0.49
<i>1. verðflokkur DI.</i>				
a. Heilir skrokkar, ósundurteknir	235.20	236.40	1.20	0.51
b. Heilir skrokkar, skipt að ósk	238.00	239.30	1.30	0.55
<i>2. verðflokkur DII, DIIO, VI.</i>				
a. Heilir skrokkar, ósundurteknir	215.60	216.80	1.20	0.56
<i>3. verðflokkur DIII, VII, ÆIZ.</i>				
a. Heilir skrokkar, ósundurteknir	201.60	202.70	1.10	0.55
<i>Slátur og innmatur.</i>				
Lifur	162.40	162.40	0.00	0.00
Hjörtu og nýru	160.30	160.30	0.00	0.00
Mör, ópakkaður	31.10	31.10	0.00	0.00
Hausar, sviðnir	109.40	109.40	0.00	0.00
Heilt slátur, haus og 1 kg mör	183.20	183.20	0.00	0.00

Fylgiskjal II.

Breytingar á skráðu smásöluverði mjólkurafurða frá 1. sept. til 1. des. 1986. (Upphæðir í kr. á kg.)

Verðflokkar	1/9	1/12	Verð- breyting	%
Mjólk í lausu máli	34.75	36.20	1.45	4.17
Mjólk í 1 lítra plastpokum	36.90	38.40	1.50	4.07
Mjólk í háflslíttra plastpokum	18.80	19.50	0.70	3.72
Mjólk í 1 lítra pökkum	37.50	39.00	1.50	4.00
Mjólk í 2 lítra fernum	74.90	77.90	3.00	4.01
Mjólk í 1 lítra fernum	37.80	39.30	1.50	3.97
Mjólk í háflslíttra fernum	19.60	20.40	0.80	4.08
Mjólk í ¼ lítra fernum	10.40	10.80	0.40	3.85
Mjólk í 20 lítra kössum	751.00	780.80	29.80	3.97
Mjólk í 10 lítra kössum	376.00	390.40	14.40	3.83
Rjómi í lausu máli	231.80	240.30	8.50	3.67
Rjómi í 1. lítra plastpokum	234.00	242.50	8.50	3.63
Rjómi í háflslíttra plastpokum	117.30	121.60	4.30	3.67
Rjómi í 1 lítra fernum	234.90	243.40	8.50	3.62
Rjómi í háflslíttra fernum	118.20	122.40	4.20	3.55
Rjómi í ¼ lítra fernum	59.70	61.80	2.10	3.52
Undanrenna í lausu máli	22.30	23.30	1.00	4.48
Undanrenna í 1 lítra plastpokum	24.50	25.40	0.90	3.67
Undanrenna í 1 lítra fernum	25.40	26.30	0.90	3.54
Skýr, pakkað eða ópakkað	66.10	68.80	2.70	4.08
1. flokks mjólkurbússmjör	233.00	242.80	9.80	4.21
2. flokks mjólkurbússmjör	208.00	216.70	8.70	4.18
Heimasmjör	210.00	218.80	8.80	4.19
Ostur 45%	360.60	373.90	13.30	3.69
Ostur 45%, í heilum stykkjum	325.30	337.20	11.90	3.66
Ostur 45%, í hálfum stykkjum	326.90	339.90	13.00	3.98
Ostur 30%	300.90	312.00	11.10	3.69
Ostur 30% í heilum stykkjum	271.30	281.30	10.00	3.69
Ostur 30% í hálfum stykkjum	273.90	284.00	10.10	3.69
Mysuostur	138.10	143.20	5.10	3.69
Nýmjólkurduft	281.70	292.00	10.30	3.66
Undanrennuduft	105.90	109.80	3.90	3.68

Fylgiskjal III.

Breytingar á skráðu verði sauðfjárafurða frá 1. sept. til 1. des. 1986.
Verð til bænda samkvæmt verðlagsgrundvelli landbúnaðarins.

Verðflokkur	1/9	1/12	Verð- breyting	%
<i>Kjöt (kr. á kg).</i>				
Úrvalsflokkur	192.87	197.20	4.33	2.25
1. verðflokkur	183.87	187.99	4.12	2.24
2. verðflokkur	163.20	166.86	3.66	2.24
3. verðflokkur	133.62	136.62	3.00	2.25
4. verðflokkur	99.99	102.23	2.24	2.24
5. verðflokkur	77.98	79.73	1.75	2.24
6. verðflokkur	59.48	60.81	1.33	2.24
<i>Slátur (kr. á stk.).</i>				
Slátur af dilkum	150.02	153.39	3.37	2.25
Slátur af fullorðnu fé	79.63	81.42	1.79	2.25
<i>Gærur (kr. á kg).</i>				
Dilkagærur, svartar, tvíflitar	48.00	49.08	1.08	2.25
Dilkagærur, aðrar	73.85	75.51	1.66	2.25
Gærur af fullorðnu fé	44.31	45.30	0.99	2.23
<i>Ull (kr. á kg).</i>				
Úrval	172.42	176.29	3.87	2.24
1. flokkur	139.42	142.55	3.13	2.25
2. flokkur	74.86	76.54	1.68	2.24
3. flokkur	29.99	30.66	0.67	2.25
Svört	139.42	142.55	3.13	2.25
Grá	139.42	142.55	3.13	2.25
Mórauð	172.42	176.29	3.87	2.24

Fylgiskjal IV.

Breytingar á skráðu verði nautgripaafurða frá 1. júní til 2. des. 1986.
Verð til bænda samkvæmt verðlagsgrundvelli landbúnaðarins.

Verðflokkur	1/6	2/12	Verð- breyting	%
<i>Kjöt (kr. á kg).</i>				
1. verðflokkur	204.74	211.35	6.61	3.23
2. verðflokkur	181.78	187.65	5.87	3.23
3. verðflokkur	160.33	165.50	5.17	3.22
4. verðflokkur	137.43	141.86	4.43	3.22
5. verðflokkur	127.56	131.68	4.12	3.23
6. verðflokkur	104.11	107.47	3.36	3.23
7. verðflokkur	88.80	91.67	2.87	3.23
8. verðflokkur	74.20	76.59	2.39	3.22
<i>Mjólk (kr. á lítra).</i>				
Mjólk	25.24	26.05	0.81	3.23

Athugasemd: Ekki náðist samkomulag um verðlagsgrundvöllinn 1. sept. og voru þá aðeins gefin út bráðabirgðaverð.